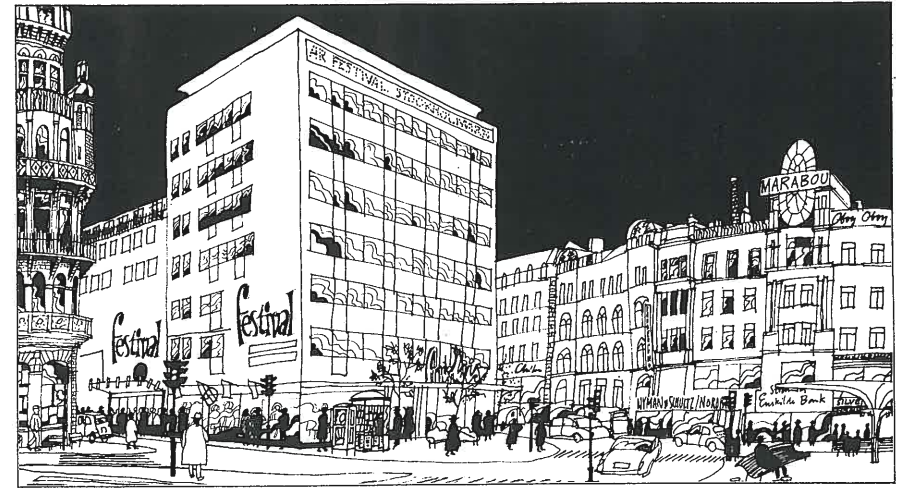

MAYERLING
DRAMAT

35mm NOSTALGI

Klenoden bland franska
parfymer

detchema

Or Revillon
parts

önskar välkommen
till

festival

Stureplan

35mm NOSTALGI

35mm NOSTALGI

CATHERINE DENEUVE

(25 år) är — vid sidan av Jeanne Moreau — den franska filmens ledande namn på spinnvidan. Både hennes far och mor var skådespelare (liksom hennes vid en bilolycka utanför Nizza 1967 omkomna äldre syster Francoise Dorleac) och det var aldrig tal om annat än att Catherine skulle bli skådespelerska. Hon fick sin första filmroll när hon var 16 och alltså gick kvar i skolan. Tre år senare kommer ett första genombrott i "Paraplyerna i Cherbourg" i Jacques Demy's regi och sen följer hennes medverkan i Polanskis febriga thriller "Repulsion" och det definitiva steget in i världsberömmelsen tar hon i Luis Bunuels "Belle de Jour". Och nu är det alltså hennes tur att gestalta den unga och tragiska Maria Vetsera.

35mm NOSTALGI

OMAR SHARIF

(35 år) hade medverkat i cirka 20-talet filmer i sitt egyptiska hemland (mestadels i inhemska versioner av amerikanska succéer som "Anna Karenina", "Winterset", "On the Waterfront" etc.) innan han fick sitt internationella genombrott i "Lawrence av Arabien". En succé som snabbt följdes upp av "Doktor Zjivago", "Generalernas natt" m. fl. I dag är den sammetsögde egyptiern en av de mest eftersökta filmskådespelarna i världen och valet av honom som kronprins Rudolf av Habsburg måste känts helt naturligt för Terence Young, när han skulle göra sin version av dramat på Mayerling. Omar Sharif var självskrivnen.

festival är det namn under vilket Europafilm nu presenterar Stockholms biopublik ännu en toppmodern premiärteater, projekterad helt med tanke på de allra senaste kraven på och framstegen inom film- och biografteknik.

För att kunna tillgodogöra de fordringar som i dag ställs på storbildsformat och stereofoniskt magnetljud har de båda sidoläktarna samt hela scenomfattningen avlägsnats, möjliggörande en storbild som går från vägg till vägg. Salongens sidoväggar har försetts med en speciell velourtapet av märket SANDERSON och ett nytt innertak levererats av firma WIDÉN OCH WIGLE. Vidare har ett helt nytt ventilationssystem inmonterats. För belysningen svarar UPSALA ARMATURFABRIK, som bl. a. levererat 6 stycken speciallampetter längs sidoväggarna. Golven har belagts med linoleum-matta och gångpartierna med speciellt tjock matta av ull och nylon. Denna har specialkomponerats och levererats av designern MAURITZ WILENSKY. Hela scenbredden utfylles av plissé-ridå i guldgul satin, även från MAURITZ WILENSKY, bakom vilken en högreflektiv projektduk av märket PERLUX ger storbild från vägg till vägg. **festival** har låtit ersätta hela det gamla stolfältet med specialtillverkade extra breda biograffåtöljer med mycket bekväm sittvinkel från RÄTTVIKS INDUSTRI och MÖBEL AB RIMAB, vilken firma även levererat den antikgrå panelen med guldlist. Trots den enormt förstorade bildytan har man perfekt sikt från alla platser. I foajéerna har väggarna

35mm NOSTALGI

35mm NOSTALGI

beklänts med speciellt bladguld och hårt ytskikt. Ny kassa och konfektkiosk har uppsatts framför den figurerade spögelväggen i nedre foajén, levererad av RIMAB-RÄTTVIK. Takbelysningen har levererats av UPSALA ARMATURFABRIK samt lampetter och kristallkrona av MODERN ARMATUR. **festival** har givetvis en totalt ny projektduk för alternativt 35 och 70 mm. TODD-A-O av märket Bauer U2 samt komplett 6-kanalig ljudanläggning för magnetiskt stereoljud av märket KLANGFILM och för personer med hörapparat har magnetslinga installerats. Hela maskinrummet har byggts om med ny instrumentering och scenmaskinerier från ERIK JOHANSSONS ELEKTRO-MEKANISKA VERKSTAD. **festival** har helt nytt dörrparti av guld-eloxerad lättmetall som har levererats av LÄTTMETALLFASADER AB samt även nya skyltlådor.

En förnämlig neonanläggning har planerats och levererats av WENDES BOLLGET AB och hela fasaden har utrustats med kraftigt, vitlysende special-lysrör och halogen- och reflektorlampor från samma firma. Baldakinerna har belagts med högreflektiva CELOTEX-plattor.

Det byggnadstekniska arbetet har utförts av firma ÅKE E. ERICSON och samtliga målningar och tapetseringar av LENNART ÅKERLUND MÅLERIFIRMA AB och den elektriska installationen av ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET AEG.

Och så är det dags för fest på **festival**

ROBERT DORFMANN

presenterar

OMAR SHARIF

CATHERINE DENEUVE

JAMES MASON

och som Kejsarinnan Elizabeth

AVA GARDNER

i TERENCE YOUNG's

MAYERLING DRAMAT

35mm NOSTALGI

I rollerna

Kronprins Rudolf av Österrike	Omar Sharif
Maria Vetsera	Catherine Deneuve
Kejsar Franz-Josef	James Mason
Kejsarinnan Elizabeth	Ava Gardner
Prinsen av Wales	James Robertson Justice
Grevinnan Larisch	Genevieve Page
Prinsessan Stephanie	Andréa Parisy
Greve Josef Hoyos	Ivan Desny
Moritz Szeps	Maurice Teynac
Baronessan Vetsera	Mony Dalmès
Bratfish	Moustache
Mizzi Kaspar	Fabienne Dali

Manus Terence Young
efter en roman av Claude Anet
Dekor Georges Wakhevitch
Musik Francis Lai
Foto Henri Alekan
Technicolor 70 mm Panavision
En Winchester-Corona Produktion
Distribution Europafilm

35mm NOSTALGI

DRAMAT PÅ MAYERLING

Natten till 30 januari föll två skott på jaktstället Mayerling utanför Wien, två skott som skulle ge eko i hela Europa. Med det första skottet dödade kronprins Rudolf av Österrike, tronföljaren till den österrikisk-ungerska dubbelmonarkin, sin endast 17-åriga älskarinna (i filmen är hennes ålder höjd till tjugo) baronessan Maria Vetsera och med det andra ändade han sitt eget liv. Det är, eller blev i varje fall den offentliga versionen av händelseförloppet den ödesdigra natten, då ännu en skandal skulle skaka den habsburgska tronen i Wien. (Ett tjugotal år tidigare hade Rudolfs onkel, Franz-Josefs yngre bror, ärkehertig Maximilian, som utropats till kejsare av Mexiko, arkebuserats i Queretaro och hans gemål Charlotte förlorat förståndet; tio år efter Mayerling föll Rudolfs mor, kejsarinnan Elizabeth, offer för ett bombattentat i Genève och den 28 juni 1914 mördades Rudolfs kusin, ärkehertig Franz Ferdinand, och hans gemål av serbiska patrioter i Sarajevo, vilket ledde till utbrottet av första världskriget).

Men dramat på Mayerling skulle inte bara ge pikant stoff till dåtidens internationella skvallerkrönika, det skulle även fortsätta att fascinera författare och konstnärer. Mest berömt är väl kanske det skådespel som den amerikanske dramatikern Maxwell Anderson skrev 1937 med titeln "The Masque of Kings" (uppfört på Dramatiska teatern i Stockholm med Inga Tidblad och Georg Rydeberg). Bara i Frankrike utkom så sent som 1967 fyra nya böcker om dramat på Mayerling. Och för några år sen gestaltade Mel Ferrer och Audrey Hepburn det romantiska paret i en amerikansk TV-version, regisserad av Anatol Litvak. Men det är framför allt filmen som levandegjort legenden om Rudolf och Maria för den stora publiken. 1938 kom i Litvaks regi "Mayerlingdramat" med Charles Boyer och Danielle Darrieux, en film som gjorde sitt oemotståndliga segertåg över all världens biografier. Några år senare följde ytterligare en fransk film på samma tema, i regi av Jean Delannoy (med världsberömmelse knuten till Tristan och Isolde-parafrasen "Under eviga stjärnor" (1943) efter manus av Jean Cocteau) och med Jean Marais som Rudolf. Den filmen gick dock ganska spårlöst förbi.

När Terence Young har gjort den tredje (siffran torde vara högst osäker) filmen om dramat på Mayerling bygger han på en roman av fransmannen Claude Anet. Det förefaller som Anet, liksom också Maxwell Anderson, accepterat den officiella version av dramat, som inte minst kejsar Franz Josef var angelägen att få trodd och accepterad, dvs. att kronprins Rudolf sköt först Maria Vetsera och sen sig själv efter en överenskommelse dem emellan då de inte såg några möjligheter att få sitt förhållande legaliserat; inte ens ett morganiskt äktenskap ville kejsaren gå med på. Det skulle alltså vara frågan om den kompromisslösa utvägen ur en för-

35mm NOSTALGI

35mm NOSTALGI

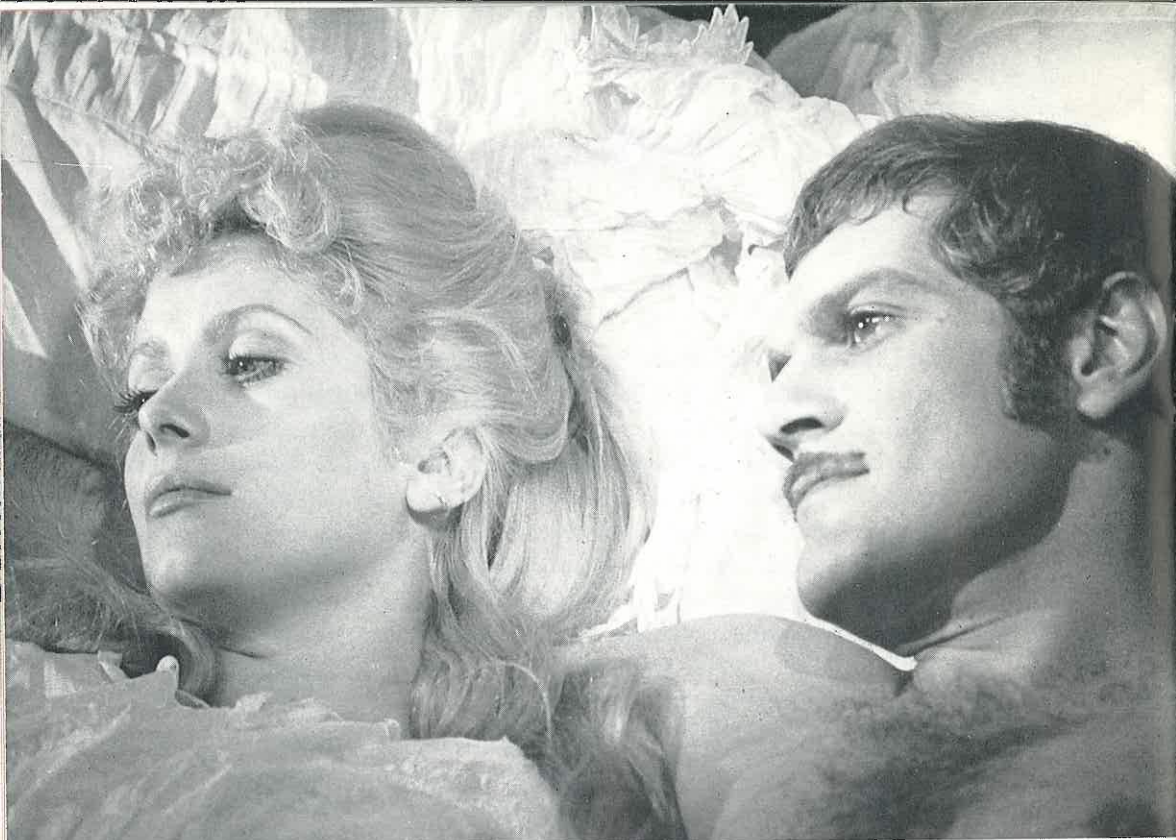
tvivlad situation, en kärleksdöd iscensatt i högromantisk stil (man kan väl våga antagandet att både Rudolf och Maria sett Wagners "Tristan och Isolde"). Men den officiella versionen är inte den enda. Det existerar ett otal andra. Det är bekant att kronprins Rudolf lovat att ställa sig till förfogande som kung vid ett ungerskt försök att lösgöra sig från Österrike. När revoltförsöket misslyckades hotades alltså Rudolf av åtal för högförräderi men det är väl knappast troligt att kejsaren skulle ställt sonen-tronföljaren inför krigsrätt! Enligt en annan version skulle det röra sig om ett svartsjukedrama. Maria Vetsera skulle berättat för Rudolf att hon var gravid men att han från annat insinuant håll skulle fått en vink om att han kanske inte var far till det väntade barnet. Han skulle då skjutit ner Maria i ett anfall av raseri och sen — när han insett vidden av sin handling — berövat sig själv livet. Enligt ytterligare ännu en version skulle Maria Vetseras mor bett sina bröder Aristide och Henrik Baltazzi att rädda Maria ur Rudolfs förtrollning. De skulle därför anlänt till Mayerling sent på natten, blivit insläppta och stormat in i Rudolfs sovrum, där Maria befann sig, varefter en sannskyldig revolverstrid utkämpades varunder Maria och Rudolf dödades och Henrik Baltazzi sårades. En annan förklaring skulle vara den att Rudolf dödade Maria i ett anfall av sinnesförvirring, kanske i ett utbrott av den sinnessjukdom (förorsakad av ärftlig syfilis) som var latent i den kejsarliga familjen. De enda två vittnen som fanns och eventuellt kunde berättat "sanningen", Rudolfs privatkusk Bratfish och livbetjänten Loscheck, trollades — på kejsarens order? — bort ur både bilden och landet och ingen av dem har nånsin berättat om vad som hände natten till 30 januari 1889. Nu är det kanske så att den ena förklaringen inte är mindre sann eller osann än den andra och ingen frågar väl heller efter den polisprotokollära utredning, som förmodligen inte existerar. Rudolf och Maria har för länge sen gått in i en romantisk tradition.

**Från de bråda
ödestingen,
sorg och djupt begär,
ha de båda
gått där ingen
återvändo är.**

(Frans G. Bengtsson: "Vid slutet av sagan om Tristan och Isolde.")

Gunnar Tannefors

35mm NOSTALGI

35mm NOSTALGI

TERENCE YOUNG

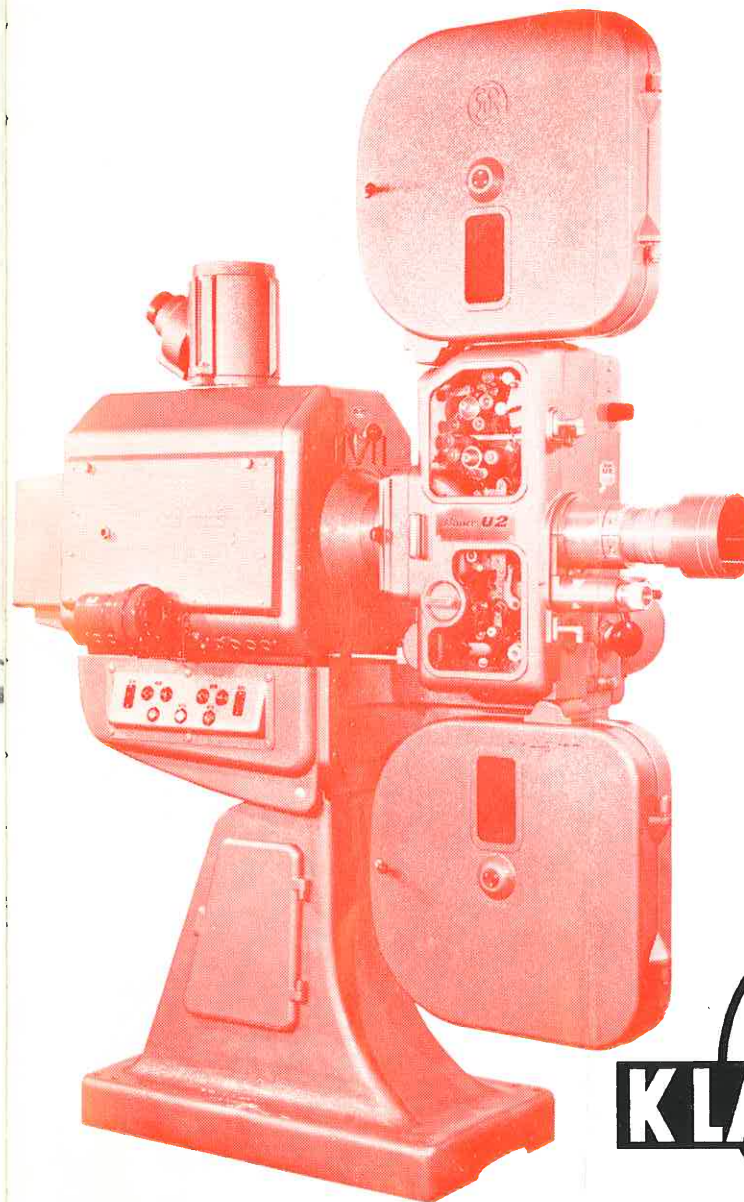
(53 år) föddes i Shanghai som son till brittiske High Commissioner, studerade historia och litteratur under 30-talet i Cambridge men drogs oemotståndligt till filmen. Han började som regiassistent och manusförfattare åt Alexander Korda och fortsatte hos René Clair, King Vidor, Jacques Feyder och Josef von Sternberg. Ett namn för den stora biopubliken har han blivit genom filmerna om agent 007, James Bond. Av de hittills gjorda i serien har Young signerat tre och kanske de tre bästa: "Doktor No", "Agent 007 ser rött" och "Åskbollen". Förra året gjorde han den gastkramande thrillern "Nattens ögon" med Audrey Hepburn. Och nu alltså "Mayerlingdramat", som Young själv förklarar att han inte vill göra "too sweet".

35mm NOSTALGI

Layout FX | Stellan Ståls Tryckerier 1968

35mm NOSTALGI
på **FESTIVAL** *Bauer*

U 2

En överträffad bild- och ljudanläggning

BAUER U 2 UNIVERSAL-PROJEKTOR

förener högsta prestanda med yppersta kvalitet.

BAUER U 2

för Todd-AO och andra 70 mm breda filmer med sex magnet-tonspår.

Omställning från 35—70 mm.

Kylning

Även vid extremt hög lampström skyddas film, filmförling och projektorverk för värme.

Till denna utrustning levereras förstärkare och högtalare från Klangfilm.

WINBERG KINO AB

852 36 SUNDSVALL Tel. 060/690 00

35mm NOSTALGI

festival

35mm NOSTALGI

MAYERLING
DRAMAT

